

## طرح اوليه اساسنامه

## فهرست مطالب

ص ۳	فصل اول : برنامه عام
ص ۴	فصل دوم : اصول تشکیلاتی حزب
ص ۵	فصل سوم : ساختمان تشکیلاتی حزب :
ص ۷	فصل چهارم : عضویت در حزب :
ص ۸	فصل پنجم : تنبیہات حزبی :

# طرح اساسنامه

## فصل اول

### برنامه عام:

حزب رنجبران ایران جزئی از جنبش کمونیستی جهان و تشکیلی کمونیستی در ایران است که با تکیه به نقطه نظرات اساسی زیر خود را سازماندهی می کند :

۱- جهان بینی حزب ماتریالیسم - دیالکتیک است که در تضادی آشتی ناپذیر با جهان بینی ایده‌آلیسم - متافیزیک قرار دارد. در جوامع بشری، ماتریالیسم تاریخی حرکت رشد یابنده آنها را از "حیطه ضرورتها به قلمرو آزادی" توضیح می دهد که مبارزه طبقاتی را موتور اصلی پیش برنده جوامع می داند و طبقات و توده های استثمار شونده مردم را در هر برهه ای از رشد جوامع، سازنده گان اصلی تاریخ می شناسد؛

۲- براین اساس و به منظور واژگونی مناسبات متکی بر استثمار و ستم طبقاتی درجهان، خط مشی توده ای "از توده ها، به توده ها" را به کار می بندد؛

۳- تئوری راهنمای حزب در کلیه فعالیت هایش، کمونیسم علمی است که مارکس و انگلس آن را بنیان نهادند و لنین و مائوتسه دون آن را تکامل بخشیدند؛

۴- در هدایت مبارزه طبقاتی کارگران و زحمت کشان، حزب سبک کار و شیوه تفکر انقلابی پرولتاریا را به کار می بندد: که عمدتاً عبارت است از : "تفویق تئوری با عمل، پیوند فشرده با طبقه کارگر و زحمت کشان، انتقاد و انتقاد از خود"، طرد "ذهنی گری، جزم گرایی، الگوسازی" و جستجوی حقیقت از درون واقعیات؛

۵- برای پیاده کردن خط مشی ایدئولوژیک - سیاسی کمونیستی در عمل انقلابی، حزب از خط مشی تشکیلاتی کمونیستی "مرکزیت - دموکراتیک" پیروی می کند؛

۶- سازماندهی و هدایت مبارزات طبقاتی پرولتاریا و زحمت کشان به خاطر کسب قدرت سیاسی، بدون شرکت در این مبارزات و بدون تشکیل ستاد رهبری کننده واحد پرولتاریا توسط پیشروان کمونیست جنبش کارگری، ممکن نبوده و مبارزات کارگران و زحمت کشان از حد جنبشهای خود به خودی تجاوز نموده و قادر به سرنگون ساختن نظام سرمایه داری و برانداختن مناسبات استثمار در سطح کشوری و جهانی نخواهد شد. براین اساس حزب کمونیست پیش رفته ترین ابزار سیاسی پرولتاریا در پیش برد مبارزات طبقاتی اش تا محو طبقات، می باشد.

در شرایط کنونی که جنبش کمونیستی جهان و ایران با تفرقه و تشتت نظری و سازمانی رو به رو است، تلاش برای متحد کردن کمونیستها در جریان شرکت در جنبش کارگری در سطح کشوری و جهانی، براساس وحدت روی "اصول اساسی برنامه و تاکتیک"، وظیفه ای است میرم که حزب رنجبران ایران برای تحقق این وحدت مبارزه می کند؛

۷- تئوری و تجربیات طبقه کارگر جهانی مسلم می دارد که پرولتاریا پس از رهبری وسیع ترین توده های مسلح خلق جهت سرنگونی قهرآمیز بورژوازی، دیکتاتوری خود را جایگزین دیکتاتوری بورژوازی می نماید، نظام سوسیالیستی را مستقر می سازد و برای همیشه به مالکیت خصوصی بر ابزار تولید خاتمه می دهد. بنابراین دیکتاتوری پرولتاریا وسیله ایست جهت سرکوب طبقه ای که تلاش می کند مالکیت فردی بر ابزار تولید را احیا نموده و دگراندیشان را مورد پیگرد و سرکوب قرار دهد.

بورژوازی سرنگون شده تلاش می نماید با نفوذ در راس حزب کمونیست، قدرت سیاسی را مجدداً به دست آورد. به این جهت اعمال دیکتاتوری پرولتاریا و برپائی انقلابات فرهنگی مداوم و پیگیر جهت محو و ریشه کن کردن تلاش و سیستم تفکر بورژوازی، تا رسیدن به کمونیسم و جامعه بی طبقه، اجتناب ناپذیر است ؛

۸- انقلاب پرولتری خصلتی جهانی داشته و انقلاب در یک کشور بدون پشتیبانی و حمایت پرولتاریای جهان و بدون

تداوم انقلاب در دیگر کشورها، بدون تبدیل سوسیالیسم به جریان غالب سیاسی، اقتصادی و اجتماعی در مناسبات جهانی، به پیروزی کامل دست نمی‌یابد. لذا انترناسیونالیسم پرولتری و وحدت مبارزاتی پرولتاریای کلیه ی کشورها امری است اجتناب ناپذیر، جهت پیش بردن موفقیت آمیز مبارزه با علیه ضدانقلاب جهانی و کشوری.

در عین حال، در شرایط کنونی که "مرکز" واحدی در جنبش جهانی کمونیستی وجود ندارد، باید با احزاب و سازمانهای کمونیستی جهان روابط رفیقانه، برابر و مبتنی بر احترام و کمک متقابل داشته، با آنها به بحث و تبادل تجربه پرداخته و زمینه را برای ایجاد وحدت جنبش کمونیستی جهانی فراهم ساخت؛

۹ - در چارچوب دیدگاهها و اهداف فوق، حزب سیاستها و سازماندهی های مشخص مبارزه طبقاتی کارگران و زحمت کشان را باید پیش ببرد؛

۱۰ - وحدت عالی ایدئولوژیک - سیاسی حزب باید براساس وحدت روی اصول اساسی فوق، اساسنامه و از طریق اجرای شیوه "وحدت - انتقاد - وحدت"، تحقق یابد.

## فصل دوم

### اصول تشکیلاتی حزب :

**ماده اول -** حزب تشکیلات خود را بر اساس مرکزیت - دموکراتیک سازمان می‌دهد. مرکزیت - دموکراتیک بیان جهان‌بینی پرولتاریا در حیطه تشکیلات می‌باشد. مرکزیت و دموکراسی دوجانب متضاد یک واحد کل را تشکیل می‌دهند که در عین تضاد، با یکدیگر در وحدت نیز می‌باشند.

مرکزیت براساس دموکراسی استوار است و دموکراسی تحت هدایت مرکزیت سازمان داده می‌شود.

در درون حزب به مرکزیت بدون دموکراسی و دموکراسی بدون مرکزیت نمی‌توان اکتفا کرد و تنها با اجرای هر دو است که می‌توان عقاید صحیح را متمرکز کرد و حزب را برای پیاده‌کردن آنها متحد ساخت.

انضباط و آزادی در حزب تبلور مرکزیت - دموکراتیک در عمل می‌باشند.

**ماده دوم - اصول انضباطی** عبارتند از :

- ۱ - تبعیت فرد از تشکیلات ؛
- ۲ - تبعیت اقلیت از اکثریت ؛
- ۳ - تبعیت ارگانهای پائین‌تر از ارگانهای بالاتر ؛
- ۴ - تبعیت تمام حزب از کمیته مرکزی.

**ماده سوم - اصول آزادی** عبارتند از :

- ۱ - انتخابی بودن کلیه ارگانهای رهبری از پائین تا بالا ؛
  - ۲ - مساوی بودن حقوق کلیه اعضای حزب از لحاظ سیاسی ؛
  - ۳ - داشتن حق انتخاب کردن و انتخاب شدن به کلیه ارگانهای حزبی برای کلیه اعضا
  - ۴ - داشتن حق بیان نظرات و انتقادات از خط مشی، سیاستها، رهنمودهای حزبی، و از رهبری مدارج مختلف در جلسات حزبی و در نشریات داخلی.
- تبصره ۱ -** تحت شرایط فعالیت مخفی، اجرای کامل اصل انتخابی بودن ارگانهای رهبری مدارج مختلف پائین‌تر از کمیته مرکزی پیوسته میسر نبوده و در چنین صورتی این ارگانها طبق تصمیمات مشخص کمیته مرکزی تعیین می‌گردند.

## فصل سوم

### ساختمان تشکیلاتی حزب :

**ماده چهارم -** تقسیمات تشکیلاتی حزب از پائین به بالا عبارتند از :

حوزه‌ها، کمیته‌های رهبری در مدارج مختلف و ارگانهای رهبری مرکزی .  
**تبصره -** چگونگی ارتباط آنها با یکدیگر و تمرکز آنها طبق وضع مشخص، معین می‌شود.

#### ماده پنجم - حوزه

حوزه واحد پایه‌ای تشکیلات حزبی است که با حداقل سه عضو حزب شکل می‌گیرد.

#### ماده ششم - کمیته‌های رهبری مدارج مختلف

- ۱ - این کمیته‌ها وظیفه هدایت و هماهنگ کردن فعالیتهای حزبی در حیطه مسئولیت خود را براساس مشی عمومی، رهنمودها و دستورالعملهای حزب، برعهده می‌گیرند.
- ۲ - این کمیته‌ها از بین مسئولین کمیته‌های بلافاصله پائین تر از آن کمیته که توسط آنها انتخاب می‌شوند، تشکیل می‌شوند.
- ۳ - مسئول این کمیته‌ها توسط اعضای آن کمیته و در اولین اجلاس شان انتخاب می‌شود. در صورتی که ارگان بلافاصله بالاتر مسئول مذکور را تایید نکند، مسئله به ارگان بلافاصله بالاتر از هر دو ارگان احاله خواهدشد. تصمیم این ارگان نهائی و لازم‌الاجرا است .
- ۴ - مسئول هر کمیته رابط آن با کمیته بلافاصله بالاتر است و وظیفه دارد :
  - گزارشات، رهنمودها و دستورالعملهای حزبی را به کمیته تحت مسئولیت خود ابلاغ نماید،
  - گزارش کمیته تحت مسئولیت خود را که به صورت جمعی تهیه می‌شود، منظمًا به کمیته بلافاصله بالاتر ارائه دهد،
  - فعالیت اعضای کمیته تحت مسئولیت خود را در رابطه با تصمیمات و برنامه کار کمیته، هماهنگ نموده و بر آنها نظارت نماید،
  - درفاصله بین دو جلسه کمیته، نسبت به مسائل فوری و لازم، اتخاذ تصمیم نموده و به اعضای از کمیته که لازم است، ابلاغ نماید .
- ۵ - کار کمیته‌ها بر مبنای رهبری جمعی و مسئولیت فردی است. هر کمیته در برابر کمیته بلافاصله بالاتر مسئولیت جمعی دارد.

#### ماده هفتم - کنفرانس

کنفرانس نشستی از اعضای یا نمایندگان اعضاء است که بنا به دعوت کمیته مرکزی یا کمیته‌های مناطق برای بررسی کار معینی تشکیل می‌شود.  
کنفرانسها تحت هدایت ارگان دعوت کننده برگزار می‌شوند و تصمیمات مشخصی می‌گیرند. در صورت بروز اختلاف با تصمیمات کمیته مرکزی و یا مصوبات کنگره، باید تا درخواست نظر کمیته مرکزی، در چارچوب تصمیمات و مصوبات رهبری کارکنند.  
**تبصره -** آئین‌نامه انتخاب نمایندگان منتخب اعضای منطقه برای شرکت در کنفرانس منطقه، توسط کمیته منطقه و با تایید

کمیته مرکزی تهیه می‌شود .

**ماده هشتم - ارگانهای رهبری مرکزی عبارتند از : کنگره، کمیته مرکزی و دفتر سیاسی.**

### ۱ - کنگره

**ماده نهم -** کنگره بالاترین ارگان حزب است که هر سه سال یک بار به دعوت کمیته مرکزی تشکیل می‌شود.  
**تبصره ۱ -** کمیته مرکزی می‌تواند کنگره فوق‌العاده حزب را با رای اکثریت نصف + ۱ اعضاء کمیته فراخواند.  
**تبصره ۲ -** چنانچه ۱/۳ اعضاء حزب خواستار تشکیل کنگره فوق‌العاده باشند، کمیته مرکزی موظف به فرا خواندن آن می‌باشد.

**ماده دهم -** شرکت کنندگان در کنگره عبارتند از :

- نمایندگان منتخب اعضاء حزب ،
  - اعضاء اصلی و علی‌البدل کمیته مرکزی.
- تبصره ۱ -** تعداد نمایندگان منتخب اعضاء حزب جهت شرکت در کنگره باید حداقل دوبرابر اعضاء کمیته مرکزی به کنگره، باشند ؛

**تبصره ۲ -** کمیته مرکزی می‌تواند از میان اعضاء حزب، افرادی را به‌عنوان میهمان به کنگره دعوت کند ؛  
**تبصره ۳ -** ضوابط انتخاب نمایندگان جهت شرکت در کنگره، قبل از کنگره به‌وسیله کمیته مرکزی تعیین می‌شود.

**ماده یازدهم -** وظایف و اختیارات کنگره :

- بررسی گزارش کمیته مرکزی و تصمیم‌گیری درباره‌ی آن ؛
  - اصلاح، تغییر و تصویب برنامه و اساسنامه ؛
  - انتخاب اعضاء اصلی و علی‌البدل کمیته مرکزی .
- تبصره ۱ -** آئین نامه کار کنگره توسط کمیته مرکزی تهیه و در آغاز اجلاس کنگره برای تصویب ارائه می‌شود.  
**تبصره ۲ -** کنگره با حضور دوسوم نمایندگان منتخب، رسمیت می‌یابد.

### ۲ - کمیته مرکزی

**ماده دوازدهم -** کمیته مرکزی بالاترین ارگان جهت رهبری و هدایت فعالیت های حزب در فاصله دوکنگره حزب می باشد.

**ماده سیزدهم -** وظایف و اختیارات کمیته مرکزی :

- پیش بردن و اجرای مصوبات کنگره ؛
  - برخورد به مسایل مشخص روز و اتخاذ سیاستها و تاکتیکهای مشخص در رابطه با آنها ؛
  - سازماندهی، هدایت و رهبری تشکیلات حزبی ؛
  - کنترل و بازرسی دائمی کار خود و تمام حزب ؛
  - آلترناتیو: ایجاد کمیسیون کنترل مرکب از سه نفر که هرکدام با رای دوسوم اعضاء کمیته مرکزی انتخاب می‌شود. این کمیسیون موظف است چگونگی پیاده‌شدن خط مشی حزب را در هر حوزه ای از کار کنترل کند. وظیفه این کمیسیون است که مبارزه با عناصر نفوذی را به‌طور توده‌ای سازماندهی کند ؛
  - هدایت و نظارت بر تشکلهای وابسته به حزب ؛
  - سازماندهی، هدایت و رهبری کار تبلیغ و ترویج در درون و برون حزب ؛
  - سازماندهی، هدایت و رهبری آموزش ایدئولوژیک - سیاسی، جمع‌آوری و فرموله‌کردن نظرات موجود در حزب و سازماندهی مبارزه ایدئولوژیک در درون حزب ؛
- \* نمایندگی از حزب در رابطه با احزاب و نیروهای سیاسی ؛  
\* کنترل امور مالی و تعیین سیاستهای مربوط به درآمد و هزینه ؛  
\* گزارش‌دهی مرتب به حزب در فاصله‌ی بین دو کنگره ؛  
\* انتخاب دفتر سیاسی از میان خود در اولین نشست بعد از کنگره ؛  
\* فراخواندن کنگره حزب و ارائه گزارش جامع به آن از فعالیت‌های حزب در فاصله دوکنگره ؛

**تبصره ۱ -** "دفترهای کمیته مرکزی" در بخشهای جغرافیائی و یا رشته‌های کار با حداقل سه عضو کمیته مرکزی اعم از اصلی یا علی‌البدل می‌توانند تشکیل گردند؛

**تبصره ۲ -** کمیته مرکزی می‌تواند "کمیسیونهای کمیته مرکزی" را مرکب از اعضای کمیته مرکزی و کادرها، برای پیشبرد کار کمیته مرکزی در زمینه‌های مختلف کار حزب تشکیل دهد؛

**تبصره ۳ -** در صورت فوت، دستگیری، کنار رفتن و یا اخراج افرادی از اعضای کمیته مرکزی، کمیته مرکزی باید به تعداد لازم، از اعضای علی‌البدل را، به عضویت اصلی کمیته مرکزی انتخاب کند؛

**تبصره ۴ -** در شرایط اضطراری به نحوی که آئین نامه داخلی کمیته مرکزی مقرر می‌دارد، کمیته مرکزی حق برگماری اعضای از حزب را به عضویت کمیته مرکزی تا تشکیل کنگره، دارد. تعداد این افراد باید کمتر از نصف کل اعضای کمیته مرکزی باشد؛

**تبصره ۵ -** انتخاب ارگانهای رهبری حزب در سطوح مختلف براساس کیفیت صورت می‌گیرد. مع الوصف درانتخاب کارگران و زنان به کلیه ارگانهای رهبری حزب و از جمله در کمیته مرکزی بر مبنای تعداد اعضای کارگر و زن باید ارجحیت داده شود.

**ماده چهاردهم -** نشست کمیته مرکزی به دعوت دفتر سیاسی یا درخواست اکثریت اعضای اصلی آن تشکیل می‌شود. **تبصره -** اعضای علی‌البدل کمیته مرکزی با رای مشورتی در نشست کمیته مرکزی شرکت می‌کنند.

### ۳ - دفتر سیاسی

**ماده پانزدهم -** دفتر سیاسی در فاصله‌ی بین دو نشست کمیته مرکزی، رهبری حزب، مسئولیت اجرای مصوبات و رهنمودهای کمیته مرکزی و پیشبرد امور جاری حزب را بر عهده دارد.

**ماده شانزدهم -** دفتر سیاسی موظف است گزارش کار خود را به نشست کمیته مرکزی ارائه دهد.

**ماده هفدهم -** مسئول دفتر سیاسی از بین اعضای دفتر سیاسی، توسط کمیته مرکزی انتخاب می‌شود و در فاصله دو نشست دفتر سیاسی، وظیفه نظارت و هماهنگ کردن کارهای دفتر سیاسی را بر عهده دارد و باید گزارش کار خود را به دفتر سیاسی ارائه دهد.

**تبصره ۱ -** اعضای دفتر سیاسی باید مسئولیت مشخص و از جمله مسئولیت هدایت دفترها و کمیسیونهای کمیته مرکزی را به عهده داشته و گزارش کار خود را به دفتر سیاسی و کمیته مرکزی ارائه دهند.

## فصل چهارم

### **عضویت در حزب :**

**ماده هیجدهم -** شرایط لازم برای عضویت در حزب عبارتند از :

- ۱ - پذیرش اساسنامه و برنامه‌ی حزب و پیروی از آن؛
  - ۲ - فعالیت در یکی از تشکیلاتهای حزب؛
  - ۳ - پرداخت حق عضویت.
- تبصره -** داشتن حداقل هیجده سال تمام سن.

**ماده نوزدهم -** چگونگی پذیرش عضو :

- ۱ - درخواست عضویت در حزب؛
- ۲ - معرفی توسط دو عضو حزب؛
- ۳ - پذیرفته شدن عضویت از طرف یک حوزه حزبی، با تایید ارگان بلافاصله بالاتر؛

- ۴ - گذراندن موفقیت آمیز دوره‌ی آزمایشی، که برای کارگران یک سال و برای بقیه یکسال و نیم است و فقط یکبار به مدت شش ماه قابل تمدید است ؛
- ۵ - پذیرش عضو باید با تایید کمیته منطقه و یا در موارد ویژه با تایید کمیته مرکزی صورت گیرد.

#### **ماده بیستم - وظایف عضو :**

- ۱ - تبلیغ و پیروی از برنامه و اساسنامه و اجرای تصمیمات و دستورات تشکیلات حزبی و وظایف محوله و رعایت انضباط حزبی ؛
- ۲ - فداکاری و جانفشانی در راه اهداف و آرمانهای والای کمونیستی حزب ؛
- ۳ - جمع‌آوری کمک مالی برای حزب ؛
- ۴ - تبلیغ و دفاع از سیاستها، مواضع و برنامه‌ی حزب در میان کارگران و زحمت‌کشان و کلا توده‌های مردم و کوشش برای گسترش و تحکیم نفوذ حزب در میان آنها ؛
- ۵ - شرکت در مبارزات طبقاتی و اجتماعی و کوشش برای بسیج و متشکل کردن کارگران و دهقانان و زحمت‌کشان و جلب پیشروان آنها به حزب ؛
- ۶ - گزارشدهی منظم فعالیتهای خود و نظرات توده‌ها و جمع‌آوری اخبار و اطلاعات و ارائه‌ی آن به حزب ؛
- ۷ - حفظ اسرار، اسناد و اموال حزب ؛
- ۸ - اجرای اصل انتقاد و انتقاد از خود ؛
- ۹ - کوشش برای بالابردن سطح آگاهی کمونیستی خود ؛

#### **ماده بیست و یکم - حقوق عضو :**

- ۱ - داشتن حق بیان نظرات و انتقادات از سیاستها و رهنمودهای حزب و نیز از رهبری در مدارج مختلف در جلسات حزبی و در نشریات داخلی ؛
  - ۲ - حق ارائه‌ی سوالات، نظرات، پیشنهادات، انتقادات و شکایات به ارگانهای بالاتر تا سطح کمیته مرکزی و کنگره ؛
  - ۳ - انتقاد از اعضاء و مسئولین و ارگانهای حزب در جلسات حزبی ؛
  - ۴ - پافشاری بر اجرای نرماها و ضوابط حزبی و گزارش درباره‌ی تخلف از آنها توسط هر ارگان یا عضو حزب به حزب برای رسیدگی ؛
  - ۵ - حق انتخاب کردن و انتخاب شدن به کلیه ارگانهای حزبی، طبق ضوابط تعیین شده در اساسنامه حزب ؛
  - ۶ - شرکت در تصمیم‌گیریهای حوزه‌ی خود و داشتن حق رای در اتخاذ این تصمیمات .
- تبصره -** عضو آزمایشی از کلیه حقوق عضو حزب بجز حق انتخاب کردن و انتخاب شدن، برخوردار است .

## **فصل پنجم**

### **تنبیهاات حزبی :**

**ماده بیست و دوم -** اعضائی که اساسنامه و انضباط حزبی را نقض کنند و یا به اعتبار و حیثیت حزب لطمه وارد سازند، وظایف محوله‌ی حزبی را انجام ندهند و یا در انجام این وظایف کوتاهی نمایند، به تناسب تخلف مرتکب شده، تنبیهاات حزبی زیر در مورد آنها اجرا می‌شود :

- ۱ - اخطار ؛
- ۲ - توبیخ ؛
- ۳ - سلب مسئولیت ؛
- ۴ - تعلیق عضویت ؛
- ۵ - اخراج از حزب .

#### **ماده بیست و سوم - اخطار و توبیخ :**

اخطار و توبیخ به تشخیص و به وسیله ارگان مسئول مستقیم عضو متخلف داده می‌شود.

#### **ماده بیست و چهارم - سلب مسئولیت :**

ارگان مستقیم عضو متخلف می‌تواند بنا به تشخیص خود از عضو متخلف سلب مسئولیت نماید. سلب مسئولیت از مسئول ارگان باید با تایید ارگان بالاتر صورت گیرد.

#### **ماده بیست و پنجم - تعلیق عضویت :**

- ۱ - تعلیق عضویت عضو متخلف، به پیشنهاد ارگان مربوطه و تصویب ارگان بالاتر صورت می‌گیرد؛
- ۲ - ارگان بالاتر موظف است علل تعلیق عضویت را رسماً به عضو تعلیق شده و حوزه حزبی او اطلاع دهد؛
- ۳ - عضو تعلیق شده می‌تواند در این مورد از کمیته‌ی منطقه‌ی مربوطه تقاضای رسیدگی و تجدید نظر نماید. رای کمیته منطقه قطعی است؛
- ۴ - حداکثر مدت تعلیق عضویت شش ماه است.

#### **ماده بیست و ششم - اخراج :**

- ۱ - هر ارگان حزبی می‌تواند تقاضای اخراج عضو متخلف خود را از حزب بنماید. عضو متخلف حق دارد در جلسه‌ی حزبی از خود دفاع کند؛
- ۲ - کمیته منطقه باید تقاضای اخراج عضو متخلف و گزارش جلسه‌ی حزبی فوق را مورد بررسی قرار دهد. کمیته‌ی منطقه می‌تواند عضو متخلف را با موافقت دوسوم آراء اخراج کند. کمیته منطقه موظف است علل اخراج عضو متخلف را به تشکیلات مربوطه و به‌وی ابلاغ نماید؛
- ۳ - عضو اخراجی حق دارد از کمیته‌ی مرکزی حزب در مورد اخراج از حزب تقاضای تجدید نظر کند؛
- ۴ - بدون شرکت عضو اخراجی در جلسه‌ی حزبی رسیدگی به علل اخراج، اعتراض وی پس از پایان این اجلاس در نظر گرفته نخواهد شد.